ಮೊಸಳೆಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಏನು ಮಾಡಬಾರದು

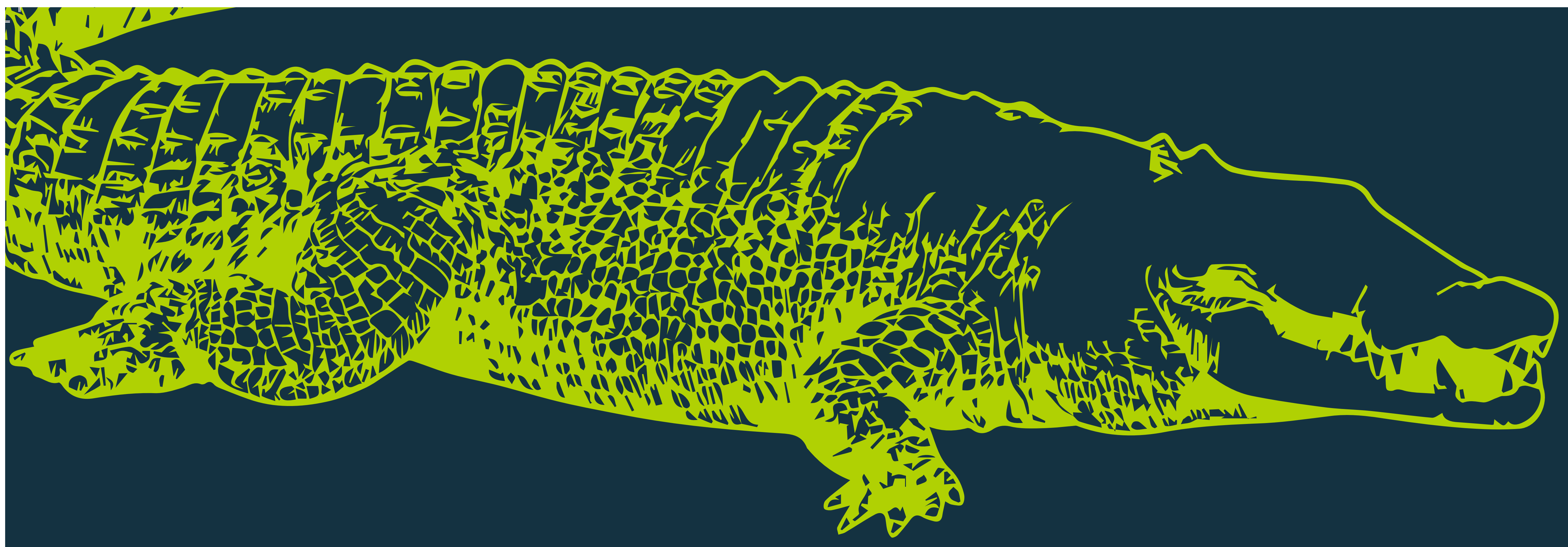

ಮಾಡಬೇಕು ✓	ಮಾಡಬಾರದು ✗
ಮೊಸಳೆಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗರತೆ ವಹಿಸಿ, ನೀರಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನೀರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ	ಮೊಸಳೆಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ನೀಡಲು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಿರುಕುಳ ನೀಡಲು ಹೋಗಬೇಡಿ, ಅದು ಬಹುಬೇಗ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅತೀ ವೇಗವಾಗಿ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಬಹುದು
ಮೊಸಳೆ ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಇತರರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಶಾಂತವಾಗಿದ್ದು ಸುರಕ್ಷಿತ ಅಂತರ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ	ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಮೊಸಳೆಗಳಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜಲ ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ಈಜಬೇಡಿ
ಮೊಸಳೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಸಂಚರಿಸುವಾಗ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಿ. ದೋಣಿ ಹತ್ತುವಾಗ ಇಳಿಯುವಾಗ ಮತ್ತೆ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಕೈ ಮತ್ತು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಡಿ	ಮೊಸಳೆಗಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿನ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಡಿ, ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿನ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಬೇಟೆಗೆ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು
ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನದಿಯ ಅಂಚನ್ನು ಬಳಸಿ	ಮೊಸಳೆಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಸ್ನಾನ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವುದು, ಆಚರಣೆಗಳು ಅಥವಾ ಮೀನು, ಏಡಿ ಹಿಡಿಯುವದನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ
ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಮೊಸಳೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಮೇಯಲು ಬಿಡಬೇಡಿ ಮತ್ತು ನದಿಯ ಅಂಚಿನ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ	ನದಿ ತೀರಗಳಲ್ಲಿ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ
ಮೊಸಳೆಗಳು ದೂರದಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೆನ್ನತ್ತುತ್ತಿದ್ದರೆ ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗಿ ಹತ್ತಿರದ ಜನರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿರದ ಮರಗಳನ್ನೇರಿ	ದಿನವೂ ಒಂದೇ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ನೀರಿಗಾಗಿ ಬರುವುದನ್ನು ಅಥವಾ ಬಟ್ಟೆ ಒಗಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಳಸ ಬೇಡಿ
ಹೊಸ ನೀರಿನ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಮೊಸಳೆಯ ಇರುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ	ಮನುಷ್ಯ ವಸತಿಗಳ ಹತ್ತಿರದ ನೀರಿಗೆ ಮೀನಿನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಮಾಂಸದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಎಸೆಯಬೇಡಿ, ಇದು ಮೊಸಳೆಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತವೆ
ಮೊಸಳೆಯ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ	ಮೊಸಳೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ವಲಯಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಬೇಡಿ
ಮಾನವನ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊಸಳೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಠಿ ಇಡಿ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ತೊಡಗಬೇಡಿ, ತಕ್ಷಣವೇ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಿ	ನೀರಿನ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಮಣ್ಣಿನ ದಿಬ್ಬಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಡಿ, ಈ ಸ್ಥಳಗಳು ಮೊಸಳೆಗಳು ಮರಿ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ
ಯಾರಾದರೂ ಮೊಸಳೆಗಳಿಂದ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದರೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಿ	ಪ್ರತೀಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮೊಸಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಮೊಸಳೆಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಿಳಿಸಿ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾನವ-ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಘರ್ಷ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾನವ-ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಘರ್ಷದ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಇಂಡೋ-ಜರ್ಮನ್ ಸಹಕಾರ
2017-2023
ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾನವ-ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಘರ್ಷ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆಗೆ
ಸಾಮರಸ್ಯದ ಸಹ-ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಧಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು